

Papež vyhlásil Milostivé léto

Papež František předává bulu *Misericordiae Vultus*

Papež svůj úmysl oznámil 13. března během kající bohoslužby na začátku postního období před Velikonocemi a 11. dubna předal bulu vyhláštějící záměry Milostivého léta šestici mužů představujícím celou Katolickou církev. Pro nás řeckokatolíky je zajímavé, že mezi nimi byli i kardinál

Sandri – prefekt Kongregace pro východní církve a Mons. Khaled Ayad Bishay z Koptské patriarchální církve Alexandrie. O co jde?

Myšlenka Milostivého léta není ničím nová, ale poprvé se objevuje už ve Starém zákoně. Ve Čtvrté knize Mojžíšově Hospodin přikazuje svému národu každý sedmý rok neobdělávat půdu a o to, co na ní vyrostlo, se podělit s chudými. Po sedmi sedmiletých obdobích, tedy každý padesátý rok, má být vyhlášeno milostivé léto, kdy mají být otroci izraelského původu propuštěni a má jim být navrácen majetek, o který přišli (Lv 25).

Bůh tak chtěl dát na srozuměnou, že svoboda každého člověka má pro něj velkou hodnotu a že není možné, aby se lidé navzájem vlastnili. S tím je také spojena myšlenka odpuštění velkých dluhů, protože právě dluhy bývají často důvodem, proč lidé upadali do otroctví.

Lukášovo evangelium pak představuje Ježíše Krista, který naplňuje dobře známé Izaiášovo proroctví (Iz 61,1-2) a stává se tím, kdo vyhláštějící Milostivé léto spásy, protože přišel, aby odpustil dluhy hříchu, smířil svět s Bohem, pomohl vzájemnému smíření mezi lidmi a obnovil radost, o kterou přicházejí zvláště trpící, opuštění a chudí (Lk 4,18-19): „*Duch Hospodinův je nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst, poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil léto Hospodinovy milosti.*“

Je však zvláštní, že v křesťanském společenství se myšlenka na Milostivé rok objevila až ve 14. století. V roce 1300 vyhlásil papež Bonifác VIII. tzv. Svatý rok, pozval křesťany na pouť do Říma k hrobům sv. apoštolů, aby obnovili svou

víru a prosili Boha o odpuštění svých vin. Od té doby měl být Milostivý rok vyhláštěn každé století.

S touto cestou pak byly spojeny známé odpustky. Nejde však o vykupování vlastních hříchů penězi, jak si to mnozí v současnosti představují, ale především o vyrovnání zlých skutků nějakým pozitivním skutkem. Někteří tedy dávali finanční dar potřebným nebo církvi, aby jej rozdělovala tam, kde to podle svého uvážení bylo nejvíce třeba. Jiní se postili, jiní se vydávali na poutě do významných chrámů křesťanského světa, jiní se uchylovali k modlitbě. Společným jmenovatelem však byla svátost smíření, přijetí Eucharistie a modlitba na úmysl Svatého otce.

Na další Svatý rok křesťané nečekali příliš dlouho. Po dalších padesáti letech vyhláštějící papež Klement VI. Milostivé léto znovu. Není bez zajímavosti, že to bylo právě v době, kdy papežové přesídlili z Říma do francouzského Avignonu. Křesťané tak navštívili město, ve kterém nástupce apoštolů nebyl přítomen.

Od té doby mělo být Milostivé léto vyhláštěováno každý padesátý rok. Jenže chyba lávky, papežové si byli vědomi potřeby Božího milosrdenství, a tak vyhláštěovali i mimořádné Svaté roky. Od roku 1450 to byl každý 25. rok. Zcela mimořádným rokem byl rok 1933, kdy papež vyhlásil Milostivé léto u příležitosti 1900. výročí smrti Ježíše Krista.

Prvním velkým Milostivým rokem v dějinách lidstva měl však být rok 1950 za pontifikátu papeže Pia XII. K jeho velikosti totiž přispěla média, která zprávu o jeho vyhláštění přinesla poprvé skutečně celému světu. Měl to být rok, ve kterém se měly smířit národy po velkých válečných konfliktech 20. století.

Papež Jan Pavel II. je papežem dvou Svatých roků. V roce 1983 vyhláštějící mimořádné Milostivé léto u příležitosti 1950. výročí Ježíšova vzkříšení. Druhý Svatý rok měl být o to významnější, protože jím Církev a celý svět vstupovali do třetího tisíciletí. Papež tehdy vyhlásil velmi intenzivní tříletou přípravu na osla-

Slavnostní shromáždění před tzv. Svatou branou

Jan Pavel II. otevírá Svatou bránu

vu Milostivého léta. Jeho hlavní náplní bylo očistit církev od chyb, které napáchala v minulosti, aby mohla s čistým štítem směřovat k budoucnosti. Vrcholem tohoto roku 2000 byl okamžik, kdy papež Jan Pavel II. poprosil za odpuštění hříchů, kterými se Katolická církev provinila napříč dějinami. Výsledek na sebe nenechal dlouho čekat. Tento krok pokory vyvolal celou řadu kajících omluv i ze stran jiných, nekatolických církví, což přispělo ke vzájemnému smíření a sblížení.

V roce 2015 – 2016 tedy papež František vyhlašuje mimořádný Svatý rok, který má být orientován na Boží milosrdenství. Při odevzdání buly oznamující tento počín na vysvětlenou řekl:

„Ještě v nás všech zaznívá pozdrav vzkříšeného Ježíše učedníkům navečer o Velikonocích: „Pokoj vám!“ (Jan 20,19) Pokoj je zvláště v těchto týdnech přáním mnoha obyvatel, kteří trpí neslýchaným násilím diskriminace a jsou zabíjeni jenom proto, že nosí jméno křesťan. Naše modlitba tak sílí a stává se voláním o pomoc k Otci bohatému milosrdenstvím, aby podpořil víru tolika našich trpících bratří a sester, a prosíme, aby obrátil naše srdce od lhostejnosti k soucitu.

Svatý Pavel nám připomněl, že jsme byli spaseni tajemstvím smrti a vzkříšení Pána Ježíše. On je Smírce, který žije mezi námi, aby nám nabízel cestu smíření s Bohem a mezi lidmi. Apoštol připomíná, že navzdory životním těžkostem a utrpením přece roste naděje ve spásu, kterou Kristova láska zasela v našich srdcích. Boží milosrdenství nám bylo vlito k našemu ospravedlnění a darovalo nám pokoj.

V srdci mnohých zní otázka: proč dnes Jubileum milosrdenství? Jednoduše proto, že Církev je v této chvíli velkých epochálních změn povolána nabízet mocněji znamení přítomnosti a blízkosti Boží. Tato doba není určena k roztěkanosti, ale naopak k setrvání v bdělosti, a má v nás probudit schopnost hledět k tomu, co je podstatné. Pro Církev je to doba opětovného nalezení smyslu poslání, které nám svěřil Pán v den Velikonoc, totiž být znamením a nástrojem

Otcova milosrdenství (Jan 20,21-23). Proto má Svatý rok oživovat touhu umět vnímat četné projevy něhy, které Bůh nabízí celému světu a především těm, kdo trpí, jsou osamoceni, opuštěni a postrádají naději, že jim bude odpuštěno, nedoufají, že pocítí Otcovu lásku. Svatý rok nám umožní mocně pocítit radost, že jsme byli nalezeni Ježíšem, který nás jako Dobrý Pastýř přišel hledat, protože jsme zbloudili. Jubileum umožní vnímat vroucnost Jeho lásky, když si nás klade na ramena, aby nás přivedl zpět do domu Otcova. Rok, kterým se nás dotkne Pán Ježíš a promění nás svým milosrdenstvím, abychom se také stali svědky milosrdenství. Proto Jubileum, protože toto je doba milosrdenství. Čas příhodný pro hojení ran, abychom se bez umdlení setkávali s těmi, kdo čekají, že uzří a rukama se dotknou znamení Boží blízkosti, a abychom všem nabízeli cestu odpuštění a smíření.“

Milostivé léto bude oficiálně zahájeno v den slavnosti Panny Marie počaté bez poskvrny dědičného hříchu. V tento den papež otevře tzv. Svatou bránu v bazilice sv. Petra v Římě, která je mimo události Svatých roků zcela zavřena.

Tomáš F. Král

STRASNÝ TÝDEN V KATEDRÁLE SV. KLIMENTA

Kromě tradičních velikonocních obřadů, které se konají ve všech našich farnostech, v některých i dvakrát, jsme mohli prožít i ty méně tradiční či konající se pouze v určitou dobu či na určitých místech.

Ve Velkém týdnu se koná pravidelné setkání kněží s biskupem, který při svaté liturgii svěť myro, jež se používá při udělení svátosti křtu a myropomazání. Jedná se o směs aromatických olejů a bylin, které se připravuje za speciálních podmínek pouze na místech, která jsou k tomu určena biskupem. Z toho oleje si pak každý odnese do své farnosti malou lahvičku. Svatá liturgie se slaví v katedrále sv. Klimenta a každoročně jsou zváni nejen kněží a věřící, ale všichni, kteří se s námi chtějí modlit.

Redakce